

VADOVAS TĒVAMS. KAIP PADĒTI VAIKUI RENKANTIS KARJERĀ

Ar tėvai pakankamai išnaudoja savo įtaką?

- 49 % apklaustųjų nurodė, kad profesijos pasirinkimo klausimais juos dažniausiai konsultuoja tėvai.*
- 30,3 proc. teigimu, dažniausiai profesijos pasirinkimo klausimais jie pagalbos sulaukia iš vyresniųjų draugų,*
- 29,8 proc. nurodė giminaičius*

Tėvai vaikams daro milžinišką įtaką savo reakcijomis į vaiko elgesį, sunkumus, su kuriais jie susiduria, vaikui svarbių klausimų sprendimą, polinkius užsiimti viena ar kita veikla. Ar paremia, padeda susigaudyti, padrąsina, sustiprina, o kartu leidžia galutinius sprendimus priimti pačiam, bet įspėja apie galimas jų pasekmes ir suteikia progą su tomis pasekmėmis susidurti? Ar tiesiog nesidomi, sako, „čia tavo reikalas“, nieko nepaaiškina,

Moksleivius galima skirstyti pagal brandumą - į brandžius profesijos rinkimuisi ir nebrandžius

- ❑ *Nebrandus - nežino savo stiprybių ir silpnybių, neadekvačiai vertina asmeninius gebėjimus, nepažįsta profesijų pasaulio, pasirinkimus daro paveikti profesijų prestižo ir stereotipų, nesidomi tolesnio mokymosi sąlygomis.*
- ❑ *Brandūs - gali argumentuoti savo pasirinkimus, kryptingai ruošiasi studijoms, domisi pasirinkta studijų programa, vertina pasirinkimo alternatyvas, dalyvauja keliose neformaliojo ugdymo veiklose. Bet kartais nežino savo silpnybių, nes sekasi viskas vienodai gerai.*

Ko tikisi tėvai iš vaikų karjeros?

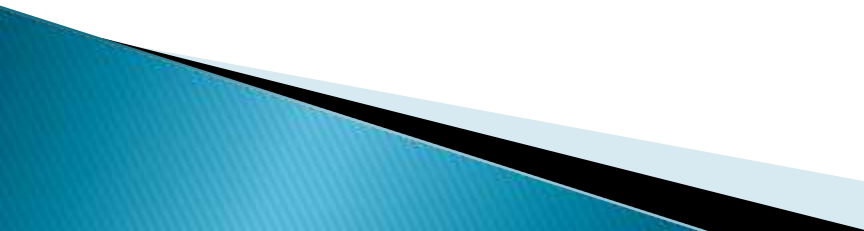
- *Tėvų pagalba vaikams ir elgesys priklauso nuo to, ko patys tėvai tikisi iš vaikų karjeros.*
- *Kad vaikas savo profesinį kelią pasirinks be Jūsų pagalbos ir nekels rūpesčių.*
- *Kad vaikas įstos į prestižinę mokyklą ir prestižinę specialybę.*
- *Kad vaikas pasirinks profesiją pagal savo polinkius ir gebėjimus, jam gerai seksis profesinėje veikloje ir jis gerai jausis.*
- *Kad paseks šeimos tradicija ir pasirinks vieno iš tėvų profesiją.*
- *Kad pasirinks pelningą profesiją.*
- *Kad įgyvendins Jūsų neišsipildžiusias viltis ir įgis specialybę, kurios Jūs labai norėjote.*

Tėvų klaidos dalyvaujant vaiko profesinio pasirinkimo procese:

- *nesidomėjimas, kaip vaikas renkasi profesiją, paliekama spręsti pačiam;*
- *spaudimas, kad vaikas ką nors pasirinktų, bet nesidomėjimas, kaip ir ką pasirinks;*
- *tiesioginis ar netiesioginis spaudimas ar skatinimas pasirinkti tėvams priimtina profesiją;*
- *gaji šeimoje nuostata, jog profesija paveldima iš kartos į kartą, ši nuostata gali būti paremta tėvų noru perduoti savo patirtį, įsitikinimus. (Patirties neperduosi ji įgyjama pačiam veikiant, o įsitikinimus vaikai perima iki 12 metų amžiaus stebėdami tėvų elgesį.)*

Dažniausiai tėvai tikisi, kad vaikas pasirinks tokią sritį, kurioje gerai jausis, jam seksis būti geru specialistu ir finansiškai apsirūpinti. Tai sveikiausias lūkestis.

Ko tikisi vaikai iš tėvų rinkdamiesi profesiją?

- Dėmesio, supratimo, savalaikės ir atitinkančios vaiko brandumą pagalbos.*
  - Nori būti išgirsti, kai išsako savo nuomonę ir kelia klausimus, tikisi pasitikėjimo, pagarbos ir nuoširdaus pasigilinimo į jų situaciją, o ne greitų patarimų.*
  - Vaikai tikisi padrąsinimo, pagalbos randant reikalingą informaciją, kad tėvai suteiktų galimybę stebėti, ką darbe veikia įvairių profesijų žmonės ir pan.*
  - Kiekviename amžiaus tarpsnyje tos pagalbos jiems reikia kitokios.*
-

Kaip konkrečiai pasirinkti mokymosi dalykus ir jų lygį?

- 1) *Problemos suvokimas.*
- 2) *Alternatyvų išskėlimas.*
- 3) *Alternatyvų svarstymas. Siekiant įvertinti jų tinkamumą, surenkama informacija:*
  - a) *apie pačias profesijas,*
  - b) *apie save,*
  - c) *apie aplinką (realybę).*
- 4) *Sprendimo priėmimas.*
- 5) *Sprendimo įgyvendinimas.*
- 6) *Grižtamasis ryšys, arba sprendimo įvertinimas:*
  - a) *teigiamas, po jo seka įsitvirtinimas profesinėje veikloje,*
  - b) *neigiamas, po jo ciklas prasideda iš naujo.*

